

Bedriftsundersøkelsen 2024

NAV Vestfold og Telemark

Telemark fylke

7. mai 2024

HOVEDKONKLUSJONER

NAVs bedriftsundersøkelse kartlegger etterspørselen etter arbeidskraft i de ulike næringene både i landet og i fylkene. I tillegg estimeres mangelen på arbeidskraft både i næringer og for ulike yrker.

Årets bedriftsundersøkelse viser at 22 prosent av bedriftene planlegger å øke antall ansatte, mens 11 prosent forventer å nedbemanne. Resten av bedriftene forventer en uendret situasjon. Dette gir en positiv netto forventning på 11 prosent det kommende året.

20 prosent av bedriftene som har svart i Telemark har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i ønsket kompetanse de siste tre måneder, eller ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de i utgangspunktet ønsket. Innen de større næringene i Telemark er rekrutteringsproblemerkene størst innen helse- og sosialtjeneste, industri og overnattings- og serveringsvirksomhet.

Mangel på arbeidskraft har gått betydelig ned fra rekordåret i 2022. Det estimeres at bedriftene i Telemark har en mangel på 1 362 personer. Næringene med størst mangel på arbeidskraft er helse- og sosialtjeneste, bygge- og anleggsvirksomhet og varehandel.

Innhold

NAVs bedriftsundersøkelse	3
Datagrunnlaget for Telemark	3
Spørsmålsformulering	3
Situasjonen på arbeidsmarkedet i Telemark	4
Sysselsetting	5
Sysselsetting i næringene	5
Bedriftenes forventninger	7
Mislykket rekruttering	11
Arbeidskraftbehovet i Telemark	16
Arbeidskraftbehov - næring	16
Arbeidskraftbehov - yrker	18
Lave forventninger innen varehandel og motorvognreparasjoner	19
Beskjedne forventninger og rekrutteringsproblemer innen bygg og anlegg	19
Stor variasjon i industrien	19
Offentlig forvaltning og undervisning	20
Utsikt til vekst og inkludering i overnatting og servering	20
Referanser	21
NAVs bedriftsundersøkelse 2024	22
Kartlegging av arbeidsmarkedet	22

NAVs bedriftsundersøkelse

Bedriftsundersøkelsen er en landsomfattende årlig undersøkelse i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge bedriftenes etterspørsel etter arbeidskraft det kommende året. Hvilke næringsgrupper som venter etterspørsel eller reduksjon i etterspørsel av arbeidskraft, og om bedriftene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i ønsket kompetanse. NAV skal innhente informasjon om arbeidsmarkedet etter NAV-loven § 4 og undersøkelsen er en viktig kilde til å bedre kunnskapen til NAV om bedriftenes behov for arbeidskraft.

NAV Vestfold og Telemark vil benytte anledningen til å takke alle som har besvart spørreskjemaet og dermed gjort undersøkelsen mulig. Dere har hjulpet oss betydelig med å innhente viktig og nyttig informasjon. Ved å kjenne til næringslivets behov og forventninger kan NAV på en bedre måte bidra til kvalifisering og rekruttering av arbeidskraft. Resultatene fra bedriftsundersøkelsen brukes også som grunnlag til å utarbeide arbeidsmarkedsprognoser, nasjonalt og for fylkene. Den gir en god indikasjon på utviklingen i arbeidsmarkedet.

Datagrunnlaget for Telemark

Kunnskapsavdelingen hos Arbeids- og velferdsdirektoratet trakk et representativt utvalg av virksomheter i de enkelte fylker og regioner. Størrelsen på utvalget er bestemt slik at det skal sikre representativitet på alle næringer (tosifret NACE).

NAVs bedriftsundersøkelse i Telemark inkluderte i år et utvalg på 756 bedrifter og foretak, både offentlige og private med tre eller flere ansatte. Invitasjon til å delta i undersøkelsen ble sendt ut 29. januar 2024, som post i Altinn. Det ble sendt ut én purring 5. februar 2024. Bedrifter som ikke hadde respondert på undersøkelsen ble kontaktet per

telefon frem til 13. mars 2024 av NAV enhetene.

Det er et krav fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at svarprosenten overstiger 60 prosent. Det ble innhentet svar fra 614 bedrifter, noe som ga en svarprosent på 81.

Spørsmålsformulering

Undersøkelsen inneholder seks spørsmål. De seks spørsmålene er felles for hele landet og måler behov for arbeidskraft og eventuelle rekrutteringsproblemer.

I spørsmål én blir bedriftene bedt om å oppgi antall ansatte i dag, og i spørsmål to blir man spurt om å oppgi hvor mange ansatte man forventer å ha om ett år. Svaralternativene i spørsmål to er: 1) Flere enn i dag 2) Like mange som i dag 3) Færre enn i dag.

I spørsmål tre blir det spurt om bedriftene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og eventuelt om dette skyldes få/ingen kvalifiserte søkere (spørsmål 4). Bedriftene som ikke har fått tak i rett/ønsket kompetanse blir bedt om å spesifisere innenfor hvilke yrker de har rekrutteringsproblemer (spørsmål 5).

I spørsmål seks blir bedriftene spurt om hvilken rekrutteringskanal som ble brukt ved siste ansettelse.

Fylkesdeling og region

Etter fire år som storfylke gjenoppstod Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune 1.januar 2024. Samtidig gikk NAV Vestfold og Telemark over til å bli en region. Det blir i årets Bedriftsundersøkelse en rapport for Vestfold og en rapport for Telemark, men rapportene vil inneholde store likheter for uten selve resultatene.

Situasjonen på arbeidsmarkedet i Telemark

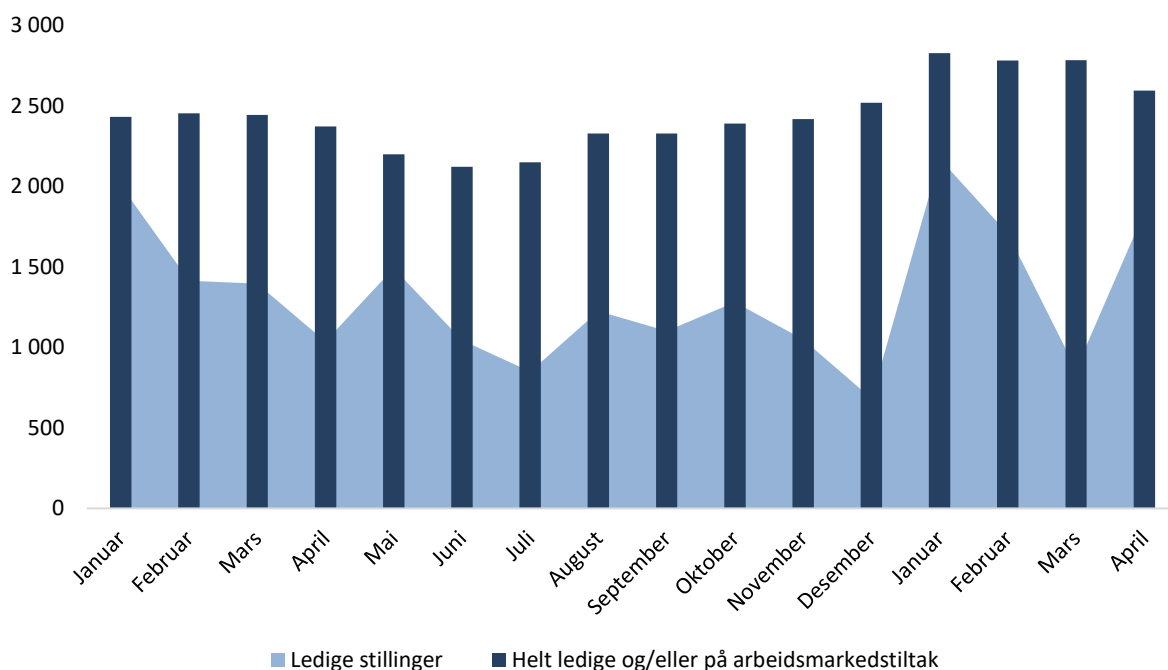
Den uvanlig høye mangelen på arbeidskraft som ble estimert i 2022, var et resultat av blant annet den svært lave arbeidsledigheten og den høye veksten i fastlandsøkonomien. 2023 ble preget av kraftig prisvekst som sentralbanken forsøkte å bremse via økt styringsrente. Arbeidsledigheten begynte å øke litt i 2023 samtidig som etterspørselen etter arbeidskraft sank noe og den estimerte mangelen på arbeidskraft gjennom Bedriftsundersøkelsen ble redusert med 42 prosent sammenlignet med 2022 (for det som på det tidspunktet var Vestfold og Telemark fylke).

I 2023 var det i gjennomsnitt litt færre stillinger utlyst i Telemark sammenlignet med 2022. I 2024 er det flere stillinger utlyst sammenlignet med året før per april 2024.

I et historisk perspektiv har ledigheten holdt seg lav, men den ligger nå på et litt høyere nivå sammenlignet med i fjor. Hovedårsakene til at ledigheten har økt er mindre aktivitet i bygg og anleggsbransjen, lavere privat konsum og at flere flyktninger fra Ukraina er ferdig med introduksjonsprogrammet og har meldt seg på arbeidsmarkedet, se figur 1.

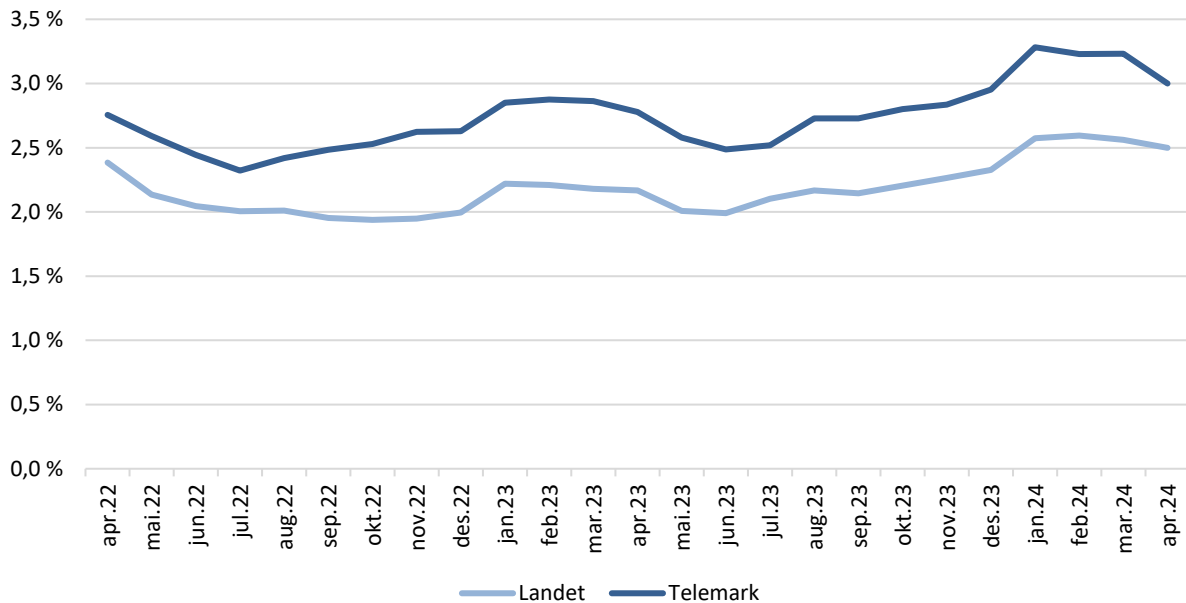
Ledigheten har i hele perioden vært på et høyere nivå enn landsgjennomsnittet, se figur 2.

Figur 1. Antall helt arbeidsledige og arbeidssøkere på arbeidsmarkedstiltak, og antall ledige stillinger i perioden januar 2023 – april 2024 i Telemark

Kilde: NAV

Figur 2. Andel helt arbeidsledige og arbeidssøkere på arbeidsmarkedstiltak i Telemark og i landet, april 2022 – april 2024

Kilde: NAV

Sysselsetting

Ifølge Statistisk sentralbyrås registerbaserte sysselsettingstall var det 84 420 personer sysselsatt med bosted i Telemark 4. kvartal 2023. Det er opp 784 personer eller 0,9 prosent fra året før. Innad i Telemark er det høyest andel sysselsatte i befolkningen mellom 15 og 74 år per 4. kvartal 2023 i Vinje med 72,2 prosent. Lavest andel er det i Kragerø med 61,4 prosent.

Ifølge tall fra SSB var det i alt registrert 21 249 bedrifter i Telemark per januar 2024. Dette er en økning på 0,6 prosent fra samme periode i fjor.

Sysselsetting i næringene

Figur 3 viser sysselsatte i Telemark fordelt på ulike næringer sammenlignet med landet. Tallene er per 4. kvartal 2023. Fordelingen tar utgangspunkt i registrert bosted i Telemark.

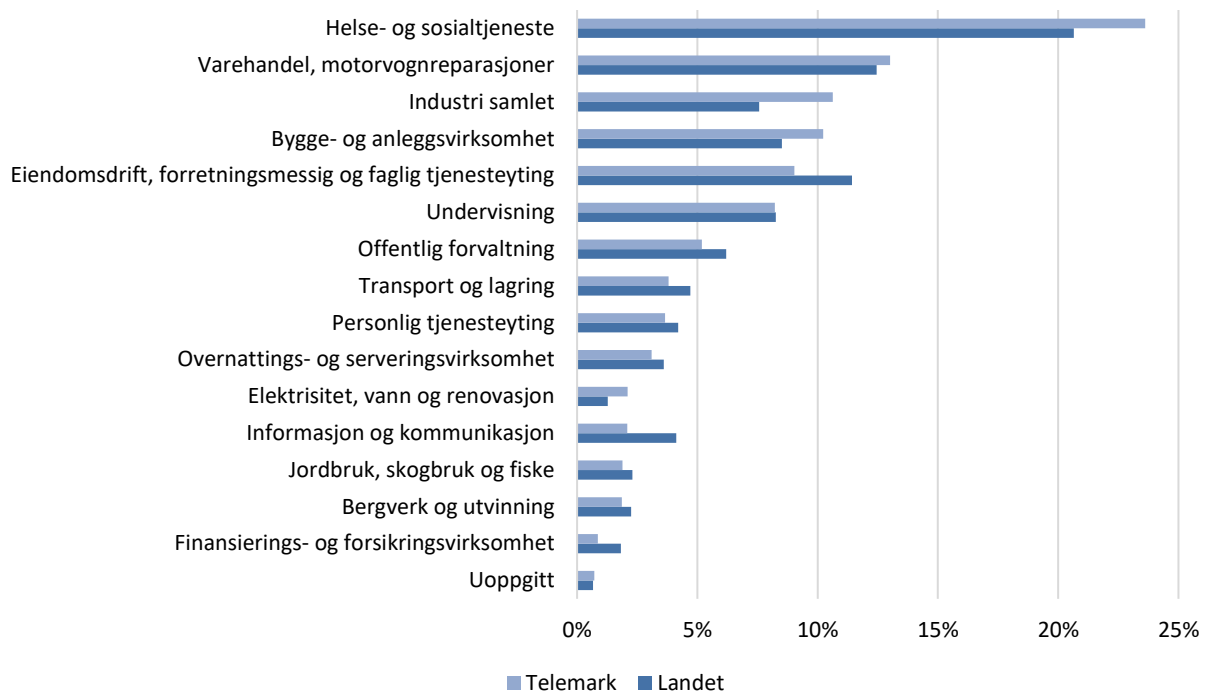
Helse- og sosialtjenester er den næringen som sysselsetter flest i Telemark. 24 prosent av alle

sysselsatte, det vil si 19 932 personer, arbeider innen denne sektoren mot 21 prosent i hele landet. Deretter følger varehandel og reparasjon av motorvogner med 13 prosent, industri med 11 prosent, bygge- og anleggsvirksomhet med 10 prosent, eiendomsdrift, forretningsmessig og faglige tjenesteyting med 9 prosent og undervisning med 8 prosent. 5 prosent er sysselsatt innen offentlig forvaltning og 4 prosent innen transport og lagring.

Innad i Telemark har Skien, Drangedal, Nome, Notodden og Siljan størst andel sysselsatte innen helse- og sosialtjeneste. Innen industri er det Porsgrunn, Bamble, Notodden og Nome som har størst andel sysselsatte sammenlignet med øvrige kommuner i fylket. Siljan og Seljord har en stor andel av innbyggerne sine sysselsatt innen varehandel mens Kviteseid, Tinn, Kragerø og Bamble har mange sysselsatt innen overnatting og servering.

Bygg- og anleggsvirksomhet har høyest andel sysselsatte i Kviteseid, Hjartdal, Drangedal og Vinje.

Figur 3. Sysselsatte med bosted i Telemark og hele landet fordelt på næring, per 4. kvartal 2023. Prosent.

Kilde: SSB tabell 08536

Bedriftenes forventninger

I spørsmål en og to i spørreskjemaet ble bedriftene spurt om hvor mange ansatte virksomheten hadde ved undersøkelsestidspunktet, og hvor mange ansatte de trodde virksomheten kom til å ha om ett år, se vedlegg 1. Ut fra svarene kan man lage et sysselsettingsbarometer, se tabell 1. Alle bedrifter som forventer en økning i sysselsettingen blir betegnet som positive, mens bedrifter som forventer nedbemanning blir betegnet som negative. I et slikt barometer teller 15 ansettelser i en bedrift like mye som én ansettelse i en annen bedrift. Dette blir derfor et mål på hvor stor andel av bedriftene som ser positivt på framtiden, i stedet for et kvantitativt estimat på sysselsettingsendringen. Differansen mellom positive og negative bedrifter kaller vi netto forventning.

Yrker og næringer

NAV Vestfold og Telemark presenterer resultater for både yrker og næringer. Det er viktig å merke seg at inndelingen i yrker og næringer bygger på forskjellige klassifiseringsprinsipper. Næring viser hva slags produksjon som hovedsakelig foregår i virksomheten, mens yrkesbetegnelse viser hva slags arbeidsoppgaver som tilfaller en sysselsatt. Innenfor den enkelte næring vil det finnes et bredt spekter av yrker.

Tabell 1: Sysselsettingsbarometer Vestfold og Telemark, 2019-2023 og i Telemark 2024.

Årstall	Positiv	Negativ	Netto forventning
2019	29 %	9 %	20 %
2020	23 %	9 %	14 %
2021	23 %	12 %	11 %
2022	30 %	8 %	22 %
2023	24 %	11 %	13 %
2024	22 %	11 %	11 %

Kilde: NAV

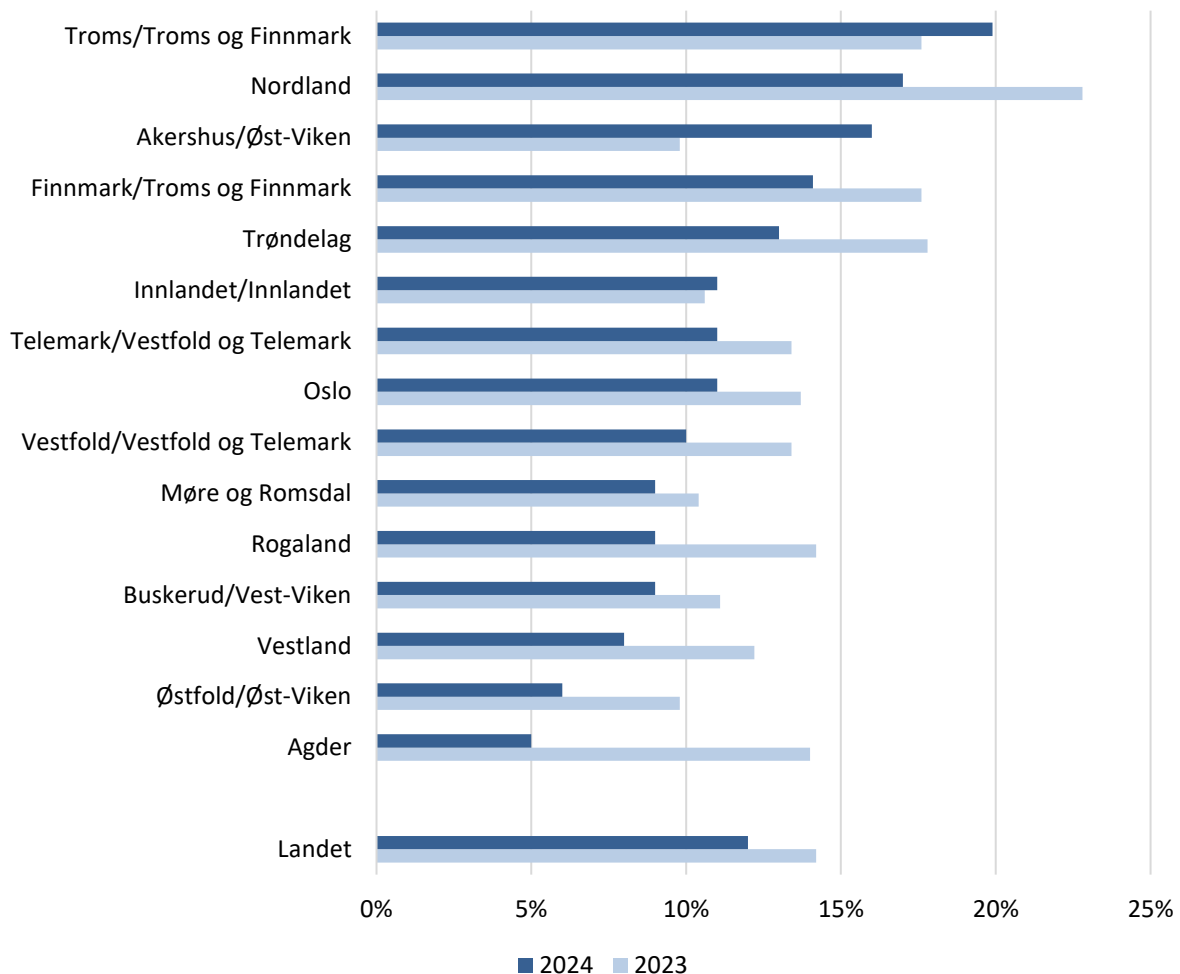
Tabellen viser at andelen bedrifter med positiv forventning hadde en nedgang fra 2019, men økning i 2022 for så en nedgang igjen i 2023. Andelen negative bedrifter hadde en økning fra 2020 til 2021, sannsynligvis mye påvirket av situasjonen mange bedrifter stod i igjennom pandemien. Andelen negative bedrifter gikk ned fra 2021 til 2022 og opp igjen i 2023. I år er det egne resultater for Telemark fylke slik at det ikke kan sammenlignes direkte med årene 2019-2023, hvor det er resultater for Vestfold og Telemark. I år er netto forventning på 11 %, med 22 prosent positive og 11 prosent negative bedrifter.

NAVs sysselsettingsbarometer

På spørsmålet om bedriftenes sysselsettingsforventninger det kommende året, skiller vi mellom bedrifter som forventer økt, uendret eller redusert sysselsetting. Netto forventningen i sysselsettingsbarometeret beregnes ved å se differansen mellom andelen som forventer stigende utvikling og andelen som forventer fallende utvikling. Netto forventning kan tolkes som et øyeblikksbilde av hvordan stemningen er blant bedriftene.

Troms har høyest netto forventning med 20 prosent etterfulgt av Nordland med 17 prosent. Fylkene med lavest netto forventning er Agder med 5 prosent og Østfold med 6 prosent. På landsbasis er netto forventning 11 prosent, ned fra 13 prosent i 2023 og ned fra 22 prosent i 2022, se figur 4.

Figur 4. Sysselsettingsbarometer for 2023 og 2024, etter fylke. Tall for 2023 er sammenslått for de daværende fylkene Troms og Finnmark, Vestfold og Telemark samt daværende NAV region Øst- og Vest - Viken og derfor ikke direkte sammenlignbare.

Kilde: NAV

Analyse

I de tilfeller hvor resultatene presenteres i form av andeler og ikke absoluttverdier, vektet resultatene. Siden næringene varierer i størrelse er det nødvendig å tildele de store næringene mer vekt enn de små. Vektingen konstrueres ut fra forholdet mellom antall virksomheter i næringen og antall virksomheter totalt. Fordi utvalget har en overrepresentasjon av store virksomheter, må resultatene innenfor hver næring også vektet i forhold til små og store virksomheter i populasjonen.

Basert på næringer viser sysselsettingsbarometeret at et stort flertall er positive, se figur 5. Igjen må det presiseres at barometeret ikke sier noe om antall ansatte som er involvert. Hvis det for eksempel er mange negative bedrifter med få ansatte og en positiv bedrift med mange ansatte innen en næring, kan denne ene bedriften bidra til en positiv sysselsettingsvekst totalt sett. I sysselsettingsbarometeret vil likevel denne bransjen være negativ.

Figuren viser at det er et stort flertall av positive næringer. De positive næringene er informasjon og kommunikasjon (netto forventning 43 prosent), elektrisitet, vann og renovasjon (netto forventning 40 prosent),

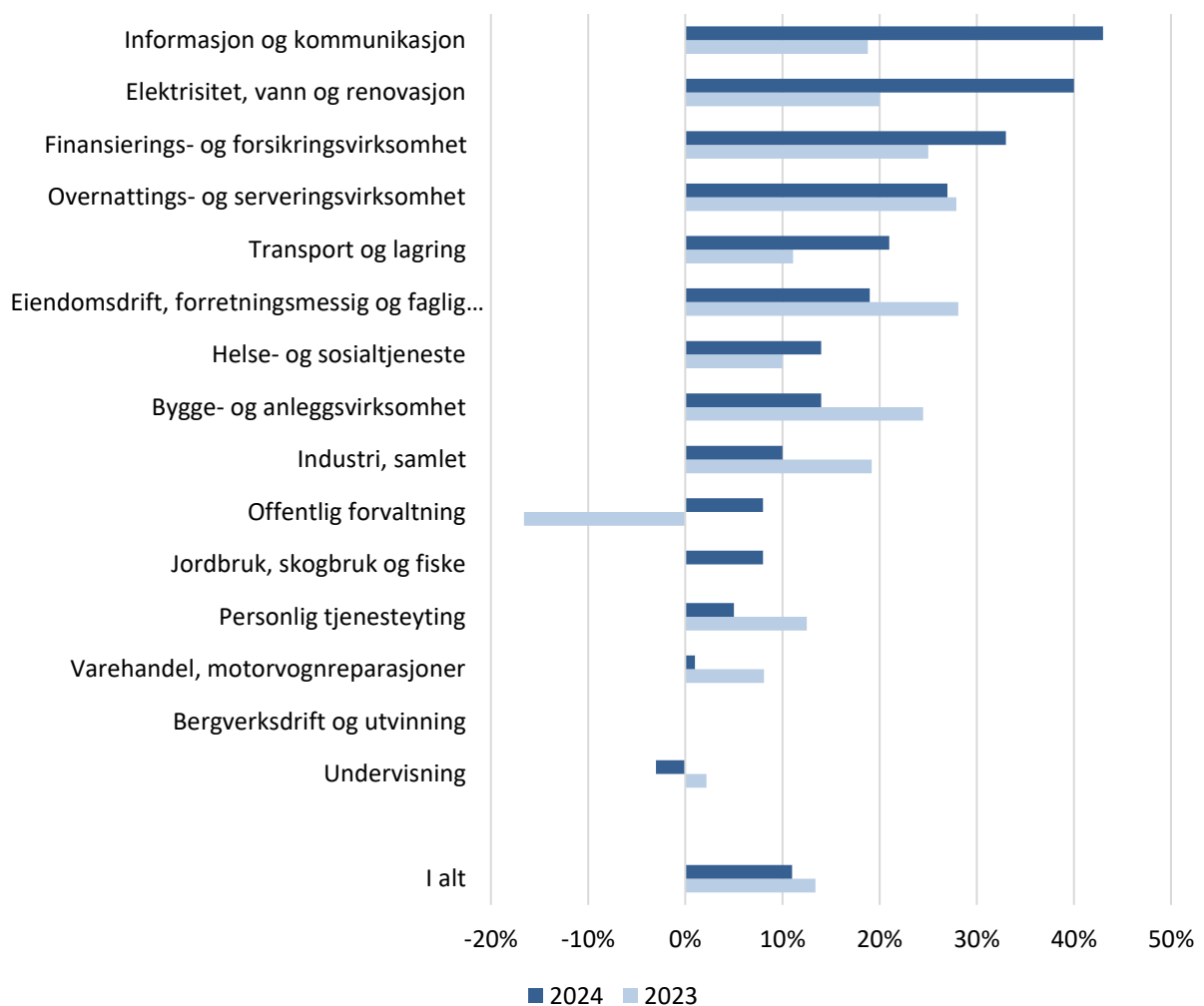
Næringenes forventninger

finansierings- og forsikringsvirksomhet (netto forventning 33 prosent), overnattings- og serveringsvirksomhet (netto forventning 27 prosent), transport og lagring (netto forventning 21 prosent), eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting (netto forventning 19 prosent), helse- og sosialtjenester (netto forventning 14 prosent), bygge- og anleggsvirksomhet (netto forventning 14 prosent), industri, samlet (netto forventning 10 prosent), offentlig forvaltning (netto forventning 8 prosent), jordbruk, skogbruk og fiske (netto forventning 8 prosent), personlig tjenesteyting (netto

forventning 5 prosent) og varehandel og motorvognreparasjoner (netto forventning 1 prosent).

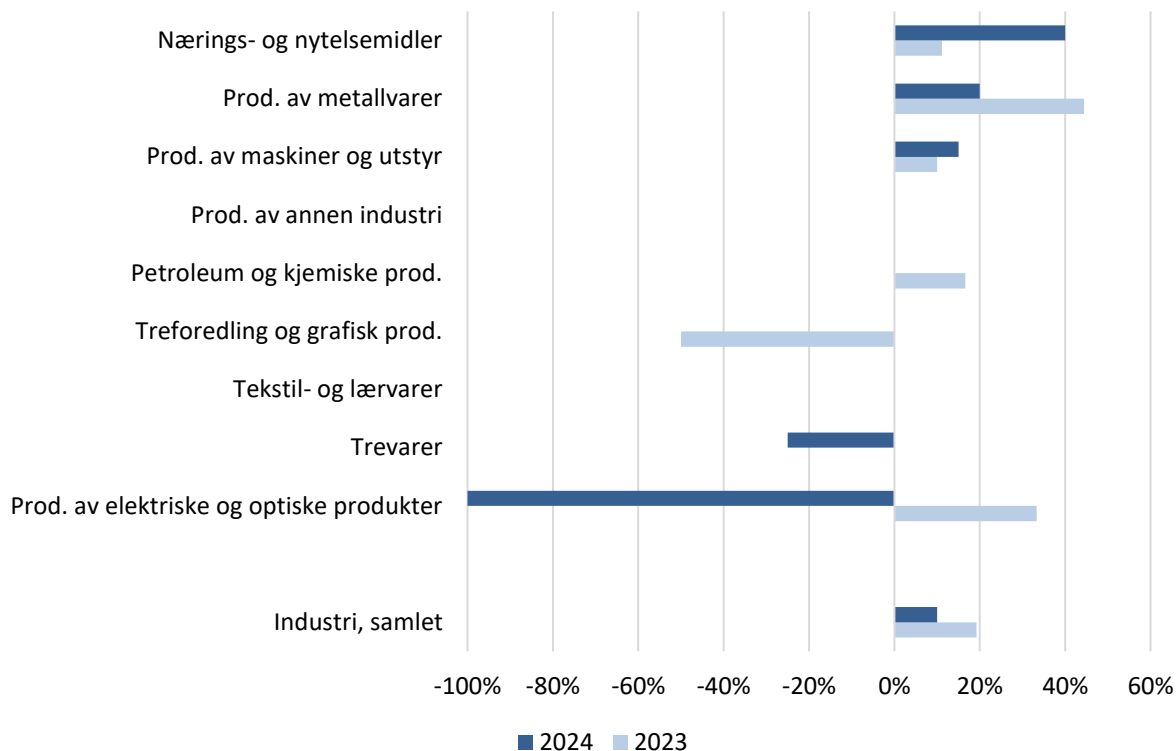
Bergverksdrift og utvinning har en nøytral forventning, mens undervisning har en negativ netto forventning med -3 prosent.

Figur 5. Næringsfordelt sysselsettingsbarometer. Differansen mellom andelen bedrifter som forventer å øke sysselsettingen og andelen som forventer å nedbemanne innenfor hver næring i Telemark 2024. Tall for 2023 er sammenslått for det daværende fylket Vestfold og Telemark og derfor ikke direkte sammenlignbart.

Kilde: NAV

Figur 6. Næringsfordelt sysselsettingsbarometer. Differansen mellom andelen bedrifter som forventer å øke sysselsettingen og andelen som forventer å nedbemanne innenfor industri og undergrupper i Telemark 2024. Tall for 2023 er sammenslått for det daværende fylket Vestfold og Telemark og derfor ikke direkte sammenlignbart.

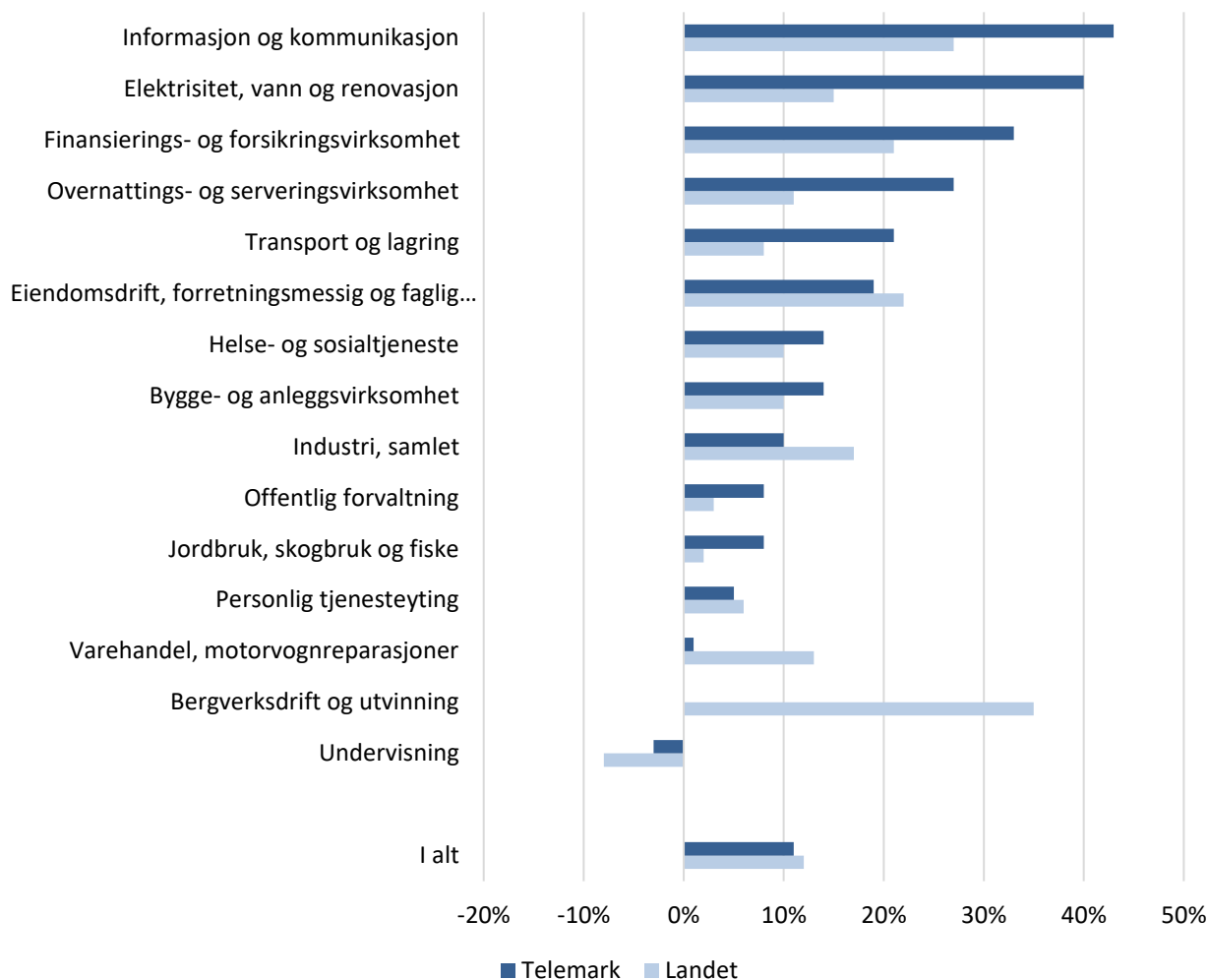

Kilde: NAV

Dersom vi sammenligner næringenes forventninger i Telemark med landet, ser vi at

bedriftene har litt lavere forventninger totalt i Telemark enn landet, se figur 7.

Figur 7. Næringsfordelt sysselsettingsbarometer. Differansen mellom andelen bedrifter som forventer å øke sysselsettingen og andelen som forventer å nedbemanne innenfor hver næring i Telemark og landet 2024.

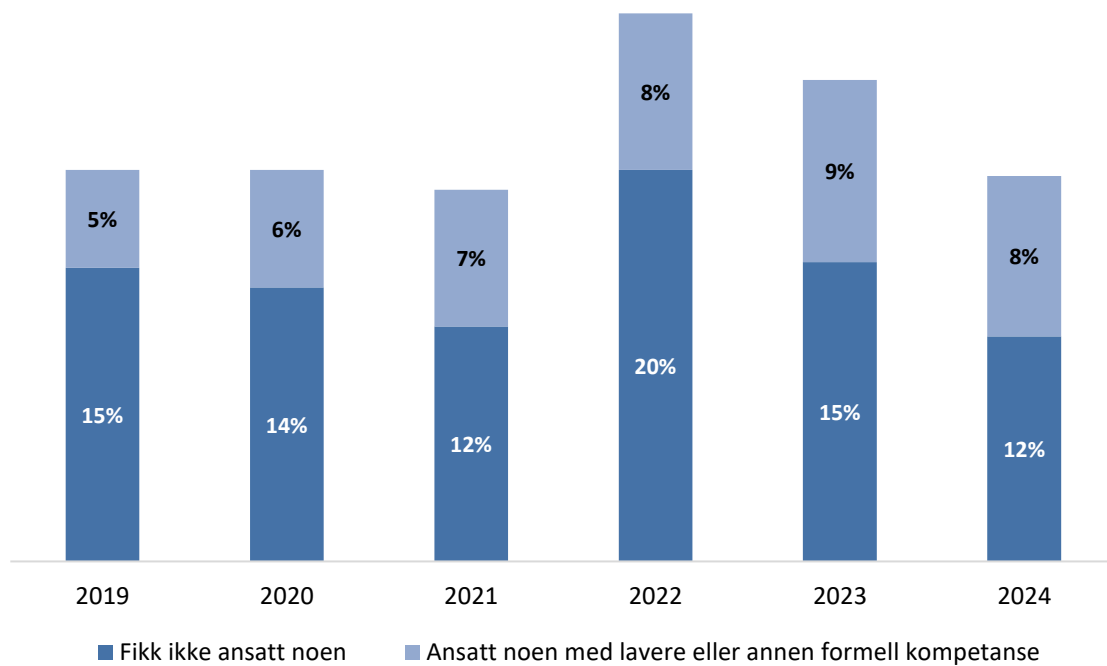
Kilde: NAV

Mislykket rekruttering

I spørsmål tre ble bedriftene spurt om de har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse de siste tre månedene. Vi ser av figur 8 at andelen som ikke har fått ansatt noen i Telemark i 2024 er 12 prosent, mens 8 prosent av bedriftene ansatte

noen med lavere kompetanse enn de søkte etter.

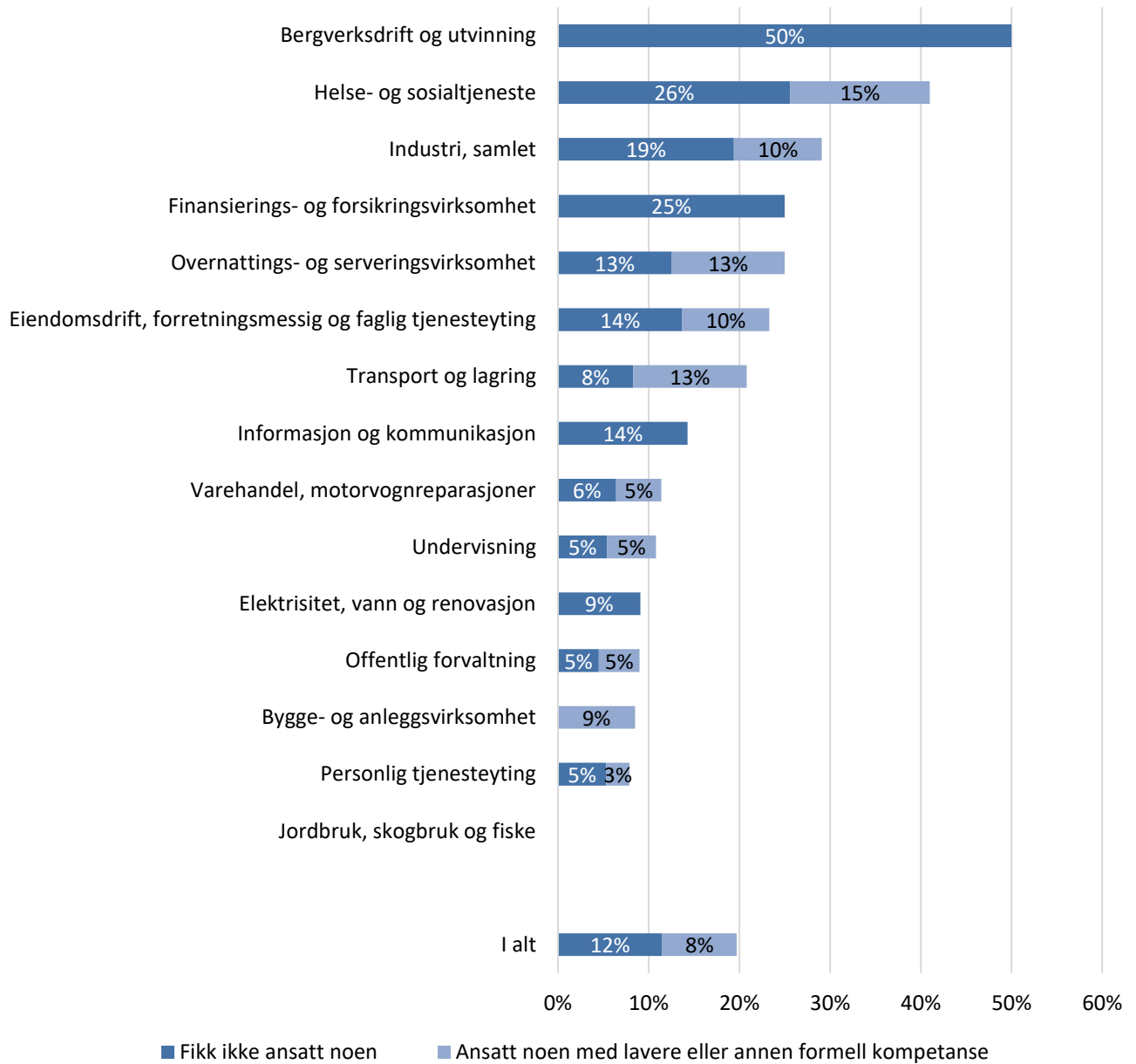
Figur 8. Andel bedrifter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter i Telemark 2024. Tall for 2019 - 2023 er sammenslått for det daværende fylket Vestfold og Telemark og derfor ikke direkte sammenlignbart. Prosent

Kilde: NAV

Næringene hvor flest har mislykket med rekruttering eller ansatt noen med lavere kvalifikasjoner er bergverksdrift og utvinning, helse- og sosialtjeneste og industri, se figur 9.

Figur 9. Andel bedrifter som har mislykket med rekruttering i Telemark, etter næring. Prosent

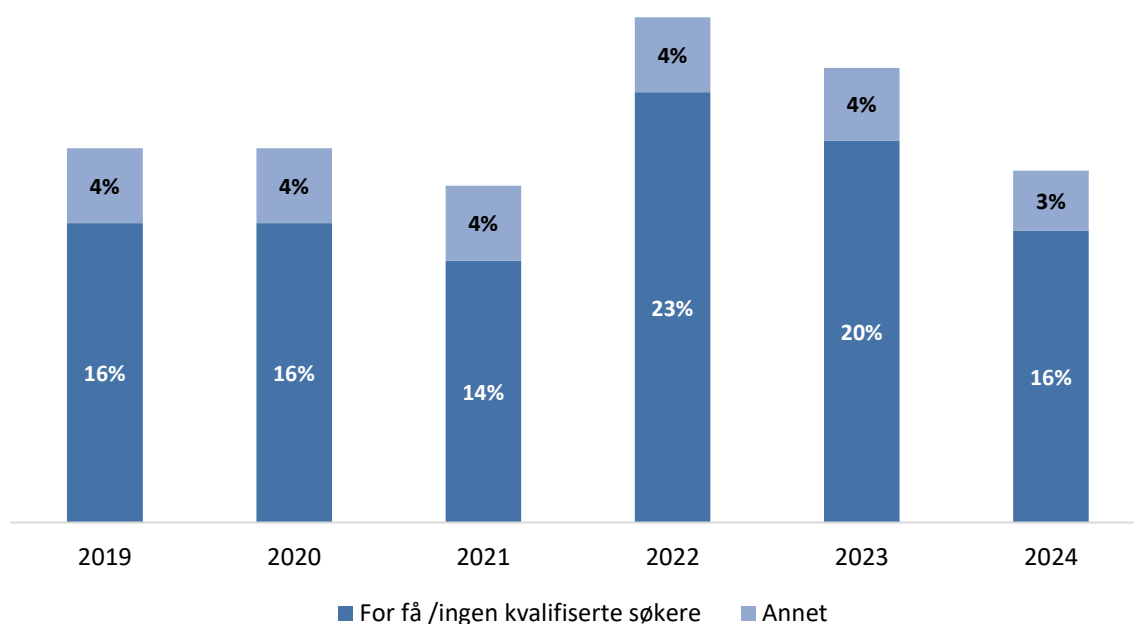
Kilde: NAV

Rekrutteringsproblemer

Bedriftene som hadde mislyktes med rekruttering ble i tillegg spurt om ingen/få kvalifiserte søkere var årsaken til at de ikke fikk tak i rett/ønsket kompetanse eller ansatte noen med lavere kvalifikasjoner. Dersom

bedriftene svarte ja på dette ble de definert som bedrifter med rekrutteringsproblemer. Svarene som ble gitt viser at 16 prosent av bedriftene i Telemark har rekrutteringsproblemer i 2024, som er en litt lavere andel enn på landsbasis (20 prosent).

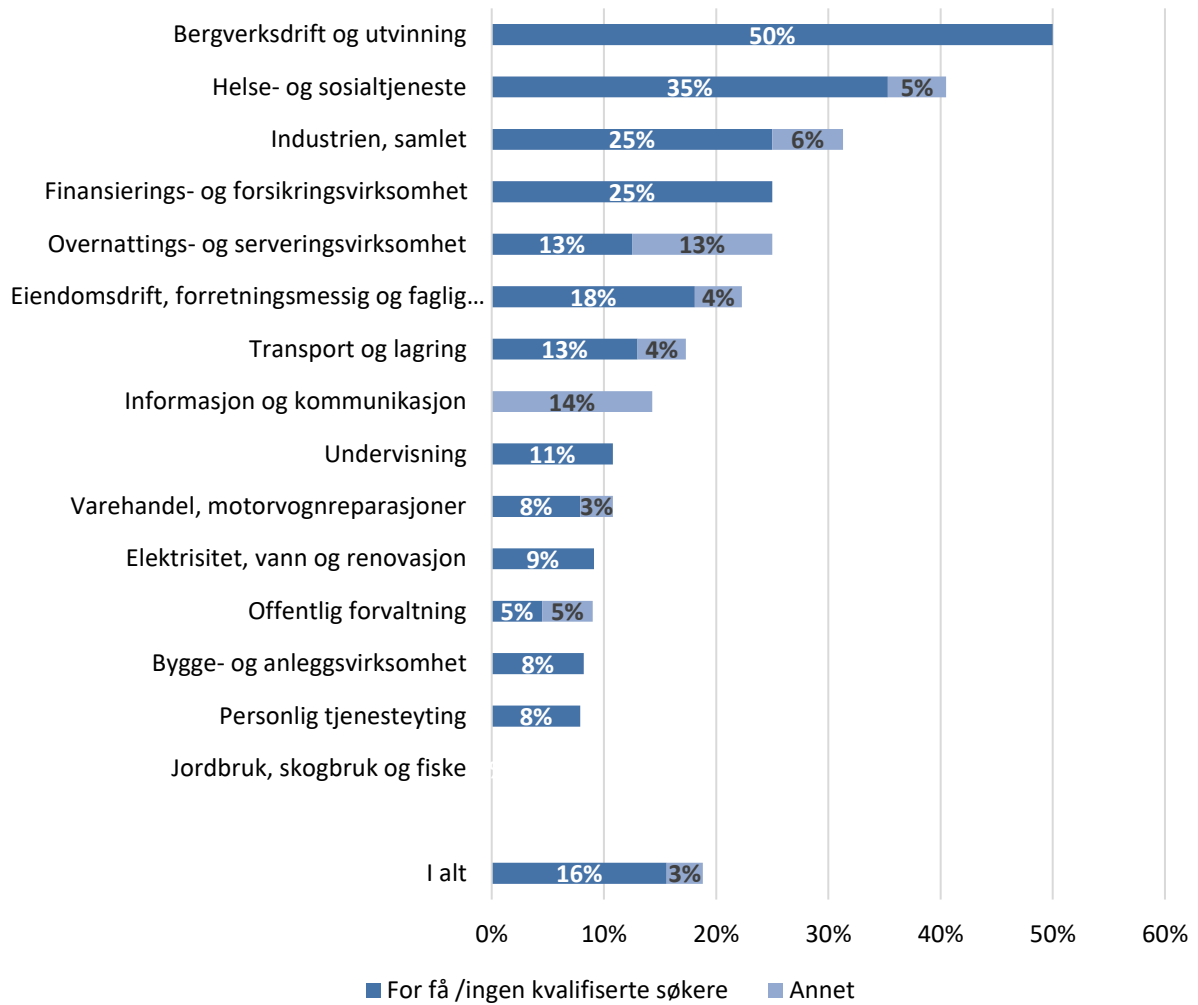
Figur 10. Andel bedrifter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre grunner, i Telemark 2024. Tall for 2019 - 2023 er sammenslått for det daværende fylket Vestfold og Telemark og derfor ikke direkte sammenlignbart. Prosent

Kilde: NAV

Figur 11 viser rekrutteringsproblemer fordelt på næring. Næringen med de største rekrutteringsproblemer er overnattings- og serveringsvirksomhet, helse- og sosialtjeneste og industri.

Figur 11. Andel bedrifter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre grunner, i Telemark etter næring. Prosent

Kilde: NAV

Arbeidskraftbehovet i Telemark

I Bedriftsundersøkelsen 2024 forventer 22 prosent av bedriftene i Telemark en økning av antall ansatte i løpet av året. 11 prosent av bedriftene forventer en nedgang, og 67 prosent forventer en uendret situasjon. Dette gir en differanse mellom optimistiske og pessimistiske bedrifter på 11 prosentpoeng.

12 prosent av alle bedriftene i Telemark har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse de siste tre måneder. 8 prosent av bedriftene har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de i utgangspunktet ønsket. Andelen bedrifter som svarer at dette skyldes ingen eller for få søkere er 16 prosent.

Arbeidskraftbehov - næring

I Telemark er det estimert en mangel på arbeidskraft på 1 362 personer, se tabell 2. I 2023 ble det estimert en mangel på 3 521 personer i det daværende fylket Vestfold og Telemark, 4 749 personer i 2020 – før koronapandemien kom, 3 430 personer i 2021 og 6 112 i rekordåret 2022. Det er størst mangel innen helse- og sosialtjenester etterfulgt av bygge- og anleggsvirksomhet, varehandel, motorvognreparasjoner, eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting, industri samt overnatting og servering.

Tabell 2. Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring i Telemark 2024. Antall

Næring	Mangel på arbeidskraft i tall på personer
Helse- og sosialtjeneste	490
Bygge- og anleggsvirksomhet	173
Varehandel, motorvognreparasjoner	161
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	131
Industri, samlet	112
Overnattings- og serveringsvirksomhet	75
Transport og lagring	66
Undervisning	47
Personlig tjenesteyting	37
Offentlig forvaltning	31
Elektrisitet, vann og renovasjon	21
Informasjon og kommunikasjon	11
Bergverksdrift og utvinning	8
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	6
Jordbruk, skogbruk og fiske	5

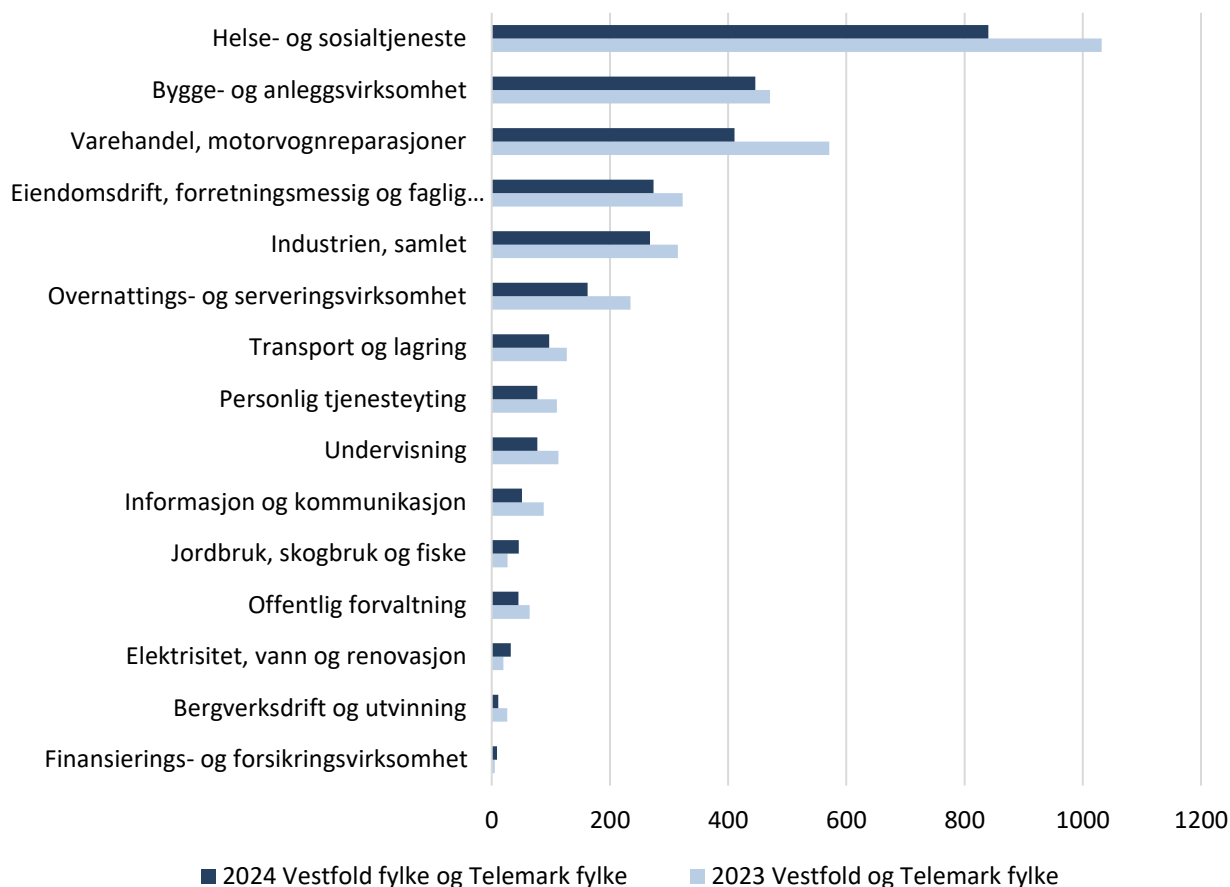
Kilde: NAV

Dersom vi slår sammen den estimerte mangel på arbeidskraft i Telemark med Vestfold og sammenligner med fjoråret, er det en reduksjon i estimert mangel på arbeidskraft i alle næringer utover finansierings- og forsikringsvirksomhet og jordbruk, skogbruk og fiske.

I antall er det størst nedgang i mangelen på arbeidskraft innen helse- og sosialtjeneste og varehandel, motorvognreparasjoner.

Overnattings- og serveringsvirksomhet har en reduksjon i estimert mangel på 31 prosent, og industrien samlet har en reduksjon på estimert mangel på arbeidskraft på -15 prosent, se figur 12.

Figur 12. Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring i Vestfold og Telemark fylke 2023 og Vestfold fylke og Telemark fylke i 2024. Antall

På landsbasis er det en estimert mangel på 43 619 personer, ned med 9 217 personer fra 2023. I likhet med Telemark er det på landsbasis helse- og sosialtjenester som viser størst mangel på arbeidskraft (13 805 personer). Størst nedgang på landsbasis, i estimert mangel på antall personer, er det innen eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting med - 2 834 personer og bygg og anlegg med - 2 099 personer.

På landsbasis er det en nedgang på estimert mangel på arbeidskraft innen alle bransjer utenom jordbruk, skogbruk og fiske samt to undergrupper til industri. Dette er produksjon av metallvarer samt petroleum og kjemisk produksjon.

Mangel på arbeidskraft - definisjon

For å kunne kartlegge omfanget av bedriftenes rekrutteringsproblemer er det nyttig å måle mangel på arbeidskraft i antall personer. I NAVs

bedriftsundersøkelse blir dette gjort gjennom tre spørsmål. Bedriften blir bedt om 1) å besvare om de de siste tre månedene har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse. Dersom svaret er ja, bes bedriften om 2) å spesifisere om dette skyldes ingen/for få kvalifiserte søkere eller annet. Dersom bedriften svarer førstnevnte bes den 3) å oppgi hvor mange stillinger dette omfatter, og innenfor hvilke yrker. Mangelen på arbeidskraft hos den enkelte bedrift er likt antall personer bedriften velger å oppgi på det tredje spørsmålet. Svarene benyttes til å estimere mangel fordelt på næring, ut fra næringen som bedriften tilhører samt mangel innen enkelte yrker i Vestfold og Telemark. Mangelen blir et mål på hvor mange stillinger som ikke ble besatt eller besatt med en annen kompetanse enn ønsket. Det vil knytte seg usikkerhet til disse estimatene. Jo mer detaljert kjennetegn det søkes på, desto større er usikkerheten til estimatet. For eksempel er det større usikkerhet knyttet til estimatene for yrker enn det vil være for næringer. Dette fordi det er færre virksomheter som har oppgitt mangel på et yrke enn innen en næring, og estimatet blir dermed

mer følsomt dersom en bedrift oppgir svært høy mangel sammenlignet med andre.

etterspurt, men at datagrunnlaget kan være for spinkelt til å trekke konklusjoner.

Arbeidskraftbehov - yrker

Tabell 3 viser en oversikt over de yrkene hvor det er størst estimert mangel på arbeidskraft. Alle tall er avrundet til nærmeste 25. Vi presiserer at dersom et yrke ikke er med på lista, betyr ikke det nødvendigvis at det ikke er

Endel av mangelyrkene er gjengangere på listen over yrker med rekrutteringsproblemer de siste årene.

Tabell 3. Estimert mangel på arbeidskraft for utvalgte yrker i Telemark. Avrundet til nærmeste 25

Næring	Mangel på arbeidskraft i tall på personer
Helsefagarbeidere	150
Sykepleiere	100
Andre helseyrker	100
Kokker	50
Sveisere	50
Elektrikere	50
Sivilingeniører industri	25
Legespesialister	25
Vernepleiere	25
Grunnskolelærere	25
Programvareutviklere	25
Psykologer	25
Regnskapsførere	25
Servitører	25
Frisører	25
Barnehage- og skolefritidsassistenter	25
Betongarbeidere	25
Tømrere og snekkere	25
Rørleggere og VVS-montører	25
Platearbeidere	25
Bilmekanikere	25
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	25
Andre håndverkere	25
Bussjåfører og trikkeførere	25
Lastebil- og trailersjåfører	25
Renholdere i bedrifter	25

Kilde: NAV

Størst mangel innen helse- og sosialtjenester

Helse- og sosialtjenesten sysselsetter ca. én av fem på landsbasis og nær én av fire i Telemark, samtidig som de er den næringen som rapporterer om størst mangel på arbeidskraft. Innen denne næringen er det en estimert

mangel på 490 personer. Helsefagarbeidere, sykepleiere, andre helseyrker, legespesialister, vernepleiere og psykologer topper listen over mangelyrker.

Helse- og sosialtjeneste er næringen hvor det er nest mest utfordrende å rekruttere i Telemark. 41 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen, eller ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder. På landsbasis svarer 40 prosent det samme.

24 prosent av bedriftene innen helse- og sosialtjenester forventer en økning i antall ansatte, mens 10 prosent forventer en nedgang i antall ansatte. Netto forventning blir dermed 5 prosent. På landsbasis er netto forventning 14 prosent.

I NAVs ledighetsstatistikk var det per april 2024 registrert 166 helt ledige og arbeidssøkere på tiltak fra helse, pleie og omsorg. Samtidig var det 444 utlyste stillinger.

Lave forventninger innen varehandel og motorvognreparasjoner

I årets bedriftsundersøkelse oppgir 9 prosent av bedriftene at de forventer en økning i sysselsettingen innen denne næringen og 8 prosent oppgir at de forventer en nedgang som samlet gir en positiv forventning på én prosent. Mer optimistiske er næringen på landsbasis hvor netto forventning er 13 prosent.

I denne næringen er det estimert en mangel på 161 personer, og butikkmedarbeidere og andre salgsmedarbeidere er yrkene det er størst etterspørsel etter.

11 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen, eller ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder. På landsbasis svarer 18 prosent det samme.

I april 2024 var det registrert 289 helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak innen butikk- og salgsarbeid mens det var utlyst 234 stillinger innen samme bransje.

Beskjedne forventninger innen bygg og anlegg

Stigende rente, svak kronekurs, bred prisstigning og høy inflasjon er faktorer som påvirker konjunktursensitive bransjer som bygge- og anleggsvirksomhet. Dette gjenspeiles her hvor næringen har en beskjeden optimisme. I Bedriftsundersøkelsen 2023 forventet 28 prosent av bedriftene innen bygg og anlegg i landet en økning i antall ansatte mens 11 prosent forventet en nedgang, som ga en netto forventning på 18 prosent. I 2024 oppgir 23 prosent av bedriftene at de forventer en økning i antall ansatte mens 13 prosent forventer en nedgang som gir en netto forventning på 10 prosent. Bygge- og anleggsvirksomhet er noe mer positiv i Telemark, med en netto forventning på 14 prosent.

Ingen av bedriftene innen bygge- og anleggsvirksomhet i Telemark svarer at de ikke har fått ansatt noen, men ni prosent svarer at de har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder. På landsbasis sier 11 prosent at de ikke har fått ansatt noen, mens seks prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder.

Det er estimert at denne bransjen mangler 173 personer. 446 personer dersom vi slår sammen Vestfold fylke med Telemark fylke. Den estimerte mangelen i Vestfold og Telemark fylke var 1 090 personer i 2022 og 471 i 2023.

Per april 2024 er 372 helt arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak registrert med bakgrunn fra bygg og anlegg i Telemark. På samme tid var det utlyst 104 stillinger i denne bransjen.

Stor variasjon i industrien

Det er betydelig variasjon mellom de ulike delene av industrien. 2023 var et positivt år for blant annet produksjon av metallvarer, mens

det har vært et dårligere år for trevareindustrien.

I Bedriftsundersøkelsen blir svarene fra bedriftene innen industri fordelt på ni ulike industrinæringene. To av de ni industrinæringene har en negativ netto forventning (produksjon av elektriske og optiske produkter og trevarer) og fire næringer er nøytrale (tekstil- og lærvarer, treforedling og grafisk produksjon, petroleum og kjemisk produksjon og produksjon av annen industri). Klart mest positiv er næring og nytelsesmidler, produksjon av metallvarer og produksjon av maskiner og utstyr.

Samlet har næringen en positiv netto forventning på 10 prosent, mens næringen på landsbasis har en netto forventning på 17 prosent.

19 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen og 10 prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder, til sammen 29 prosent. På landsbasis svarer 22 prosent det samme.

Bedriftene innen industri estimeres til å ha en mangel på 122 personer totalt i Telemark.

Offentlig forvaltning og undervisning

Sysselsettingsutviklingen innen offentlig sektor er i stor grad styrt av offentlige budsjetter, og forventningene her viser seg ofte å være beskjedne. I år har offentlig forvaltning en netto forventning på 8 prosent. Innen undervisning forventer 11 prosent en økning i antall ansatte mens 14 prosent forventer en negativ utvikling som gir en netto forventning på -3 prosent.

Innen undervisning er det estimert en mangel på 47 personer i Telemark.

Utsikt til vekst og inkludering i overnatting og servering

Overnattings- og serveringsvirksomhet er en av bransjene som ble hardt rammet av smittevernrestriksjoner under koronapandemien. Samtidig opplevde mange en rask omveltning til høy etterspørsel da de siste smittevernstiltakene ble fjernet. Tilbakemeldinger fra bransjen i ettertid har vært at mange ansatte som ble permittert eller sagt opp, har fått andre jobber, byttet bransje eller gått over på utdanning.

39 prosent av de spurte bedriftene svarer at de forventer en økning av antall ansatte, mens 12 forventer en nedbemanning. Dette gir en netto forventning på 27 prosent. På landsbasis er netto forventning 11 prosent. Bransjen er en av de mer optimistiske i årets undersøkelse i Telemark.

13 prosent av bedriftene svarer at de ikke har fått ansatt noen og også 13 prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter, de siste tre måneder, til sammen 25 prosent. På landsbasis svarer 28 prosent det samme. Overnatting og servering er en av bransjene som i størst grad ansetter noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de har søkt etter i Telemark.

Det er estimert en mangel på 75 personer innen denne bransjen. Kokker og servitører er blant de mest etterspurte mangelyrkene.

Referanser

NAV Vestfold og Telemark (2023). *Bedriftsundersøkelsen 2023*.

NAV Vestfold og Telemark (2023). *Prognose for arbeidsmarkedet 2024*.

NAV (2024). *Bedriftsundersøkelsen 2024*.

NAV (2024). *Utviklingen på arbeidsmarkedet*. (Arbeid og velferd utgave 1 – 2024).

NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Kartlegging av arbeidsmarkedet

1. Hvor mange ansatte er det i bedriften i dag? (flette inn tall fra registeret som hjelp her?)

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere.

Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra bedriftens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har bedriften de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at bedriften aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja, vi fikk ikke ansatt noen → Gå til spørsmål 4.
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → Gå til spørsmål 4.
- Nei → Gå til spørsmål 6.

4. Hva skyldes dette:

- Ingen/for få kvalifiserte søkere (Gå til spørsmål 5)
- Annet (Gå til spørsmål 6)

5. Innen hvilke yrker har dere forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og hvor mange stillinger dreier det seg om?

Spesifiser hvilke yrker det gjelder. Ta både med stillinger hvor dere ikke har fått ansatt noen og stillinger hvor dere har måttet ansette personer med lavere eller andre kvalifikasjoner enn dere søkte etter. Hvis dere for eksempel har søkt etter en førskolelærer, men i stedet har måttet ansette en assistent, skal dere føre opp én førskolelærer. Korttidsengasjement på under 4 uker skal ikke tas med.

Yrke	Antall stillinger
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>

6. For den siste personen dere rekrutterte, hvilke rekrutteringskanaler ble benyttet for denne stillingen? Oppgi her samtlige kanaler som ble brukt i rekrutteringsprosessen. Huk av på siste alternativ hvis dere ikke har rekruttert personer de tre siste årene.

(Flere kryss mulig)

- Aviser, tidsskrifter eller andre trykte medier
- Arbeidsplassen.no
- Andre stillingsdatabaser på internett (f.eks finn.no)
- Egen hjemmeside
- Rekrutteringsbistand fra NAV
- Via NAV-tiltak (arbeidspraksis, lønnstilskudd mv.)
- Sosiale medier (LinkedIn, Facebook, Twitter o.l.)
- Rekrutteringsfirma, vikarbyrå eller lignende
- Intern rekruttering
- Eget nettverk/bekjentskapskrets
- CV-database på internett
- Personen som ble rekruttert tok selv kontakt, uten at stillingen ble gjort kjent gjennom andre rekrutteringskanaler
- Annet: _____
- Har ikke rekruttert noen personer de tre siste årene